

Referat – Drøftingsmøte mellom Bykle kommune og Statsforvalteren i Agder om villrein, Vidsyn, KPA og sti- og løypeplan

Dato: 15.12.2025

Tidsrom: 10:00 – 12:00

Sted: Arendal

Deltakere:

Hans Blattmann (Bykle kommune), Karina Sloth (Bykle kommune), Signe Sollien Haugå (Bykle kommune), Anne Sæther Lislevand (Bykle kommune), Sonja Lien Skjevraak (Bykle kommune), Gunnar Lindaas (SFAG) Thomas C. Kiland-Langeland (SFAG), Sigrid Lofthus Drange (SFAG), Jørn Trygve Haug (SVR/SFAG), Therese R. Sivertsen (SFAG)

Forfall:

Referent: Therese R. Sivertsen (SFAG)

Orientering v/Bykle kommune

- Ordfører Hans Blattmann orienterte om kommunens arbeid knyttet til villreinhensyn, skiløyper og planarbeid:
 - Kort oppsummering av kommunens innspill til tiltaksplanen
 - Gjennomført frivillige tiltak – kommunen har stengt løyper av hensyn til villrein
 - Ønsker å forbedre løyper i lavlandet, kanalisere ferdsel bort fra sårbare villreinområder, koble sammen løypenett på øst/vest-siden
 - Kommunen har vedtatt skikulvert under RV9 ved Nordli (øst for Ørnefjell), samt redusert preparering av løype rundt Auversvasseggi m.fl., og permanent stenging av løype mellom Maurliflotti og Auversvatn
 - Ønsker å utvikle Hovden som turistdestinasjon
 - Arealstrategi: fortette rundt Hovden, ikke åpne for nye hyttefelt
 - Vanskelig med adaptiv løypeforvaltning med få GPS-dyr
 - Kan løyper lengst nord på Austheia kjøres sent i sesongen, når reinen er ute av området (Galteflotti og Hovden tour-løypa)?
 - Ønsker å kjøre opp «Enden», løype ved Hartevatn. Traseene Enden, Galteflotti og Hovden-tour som kandidater til løyper med adaptiv forvaltning.
 - Trekk over RV9: mener trekkområdene nord for Hovden (mellom Hovden og Bjåen) og mellom Bjåen og Stokketjønn (i Vinje kommune) er viktigst. Kommunen har foreslått tiltak om reetablering av trekk.
 - Krevende med diffuse begreper i stortingsmelding m.v. (f.eks «villrein fjellet»). Hvor kan kommunen utvikle og ikke?
- Bykle kommune orienterte om pågående prosess med revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, sti og løypeplan (viser og til vedlagt presentasjon):

Samfunnsdelen

- Ett av fire satsingsområder er destinasjons – og sentrumsutvikling på Hovden
- I dag ca 3000 hytter og på det meste 20 000 folk per dag i høysesong (noen får dager i året)
- Ringvirkningsanalyse - næringa er avhengig av oppdrag
- Trenger en omstillingsperiode for å gå bort fra hyttebygging

Arealdelen

- Ikke mange innspill til nye byggeområder – 15 stk
- Hatt en grovsiling, 7 initiativ forslagsvis ikke tatt med videre
- Planvask: To studenter har gjennomført konsekvensvurderinger for alle byggeområder i gjeldende KPA+ vurdert de som ble med videre fra grovsilinga. Ikke formell NiN kartlegging. Laget KU for alle områdene. Utgangspunkt i naturbase.
- Mulig kraftkrevende næring i sørlig del av Bykle
- Bestilt villreinutredning (oppdrag til Naturrestaurering AS): skal se på konsekvenser for ulike byggeformål i KPA + sti- og løype/barrierer og tiltak. Både enkeltområder og sumeffekt.
- Arealstrategien; Fortetting i og rundt Hovden – hovedtyngden av nye hytter i midt-regionen
- Setter spørsmål ved relevansen av trekk-korridorene sør for Hovden

Sti og løypeplan

- Tar utgangspunkt i eksisterende plan fra 2018
- Fokus på å forsterke lavlandsnett, gode traseer i høyfjellet, dynamisk bruk av løypene
- Medvirkning peker på nærturer, sammenkobling av løypenett
- Innspill fra innbyggere om at arrangementer er viktig
- Krevende prioritering - lokal identitet versus kommersiell virksomhet
- *Statsforvalteren i Agder (SFAG):*
 - Samarbeidet med Bykle er godt. Viktig å fortsette en god dialog. Forståelse for at kommunen står i flere krevende avveininger.
 - Sti og løypeplanen viktig – grunnlag for kanalisering av ferdsel som skal stå seg over tid
 - SFAG ønsker at kommunen oversender alle dokumenter i forbindelse med høring (og ikke viser til lenker til nettsider). Viktig med hensyn til arkivering.
 - SVR v/Jørn: Ha i mente at GPS-data stort sett er fra simler. På trekket sørover på Austheia henger bukkene ofte igjen lenger i nord.
- *Bykle kommune:* ønsker at Statsforvalteren vektlegger flere av de statlige føringene, hjelper kommunen med å balansere disse.
SFAG: nødvendig med fokus på de momentene der nasjonale føringar ikke blir så godt ivaretatt. Både med hensyn til kapasitet hos Statsforvalteren, og med bakgrunn i at vi ikke er planmyndighet.

Orientering v/SVR

- *SVR v/Jørn Haug* – villrein, SVR perspektiv (viser og til vedlagt presentasjon)
 - Kanalisering er viktig, men bekymring ift mer uregulert ferdsel
 - Strava viser betydelig ferdsel utenfor løypenettet
 - Viktig å huske at kanalisering av ferdsel også kan skape barrierer
 - Trekk-korridorene: viktig med en åpen inngang. RV9 er en stor barriere.
- *Bykle kommune:* opplever at folk har vært veldig lojale når det har vært innført ferdselsbegrensinger. Kommunen har så langt ikke gitt råd om ferdsel utenfor løype/stinettet, men det kan de vurdere å gjøre. Kommunikasjon/informasjon er en viktig del av sti- og løypeplanen.

Orientering v/SFAG

- Miljøverndirektør Gunnar Lindaas om helhetlig tilnærming, historikk og status for fritidsbebyggelse i Bykle og Setesdalsområdet (viser og til vedlagt presentasjon):
 - Antall fritidsboliger i Bykle har økt fra 1676 i 2000 til 2865 i 2025 (70 % økning siden 2000). Omtrent samme trend som Setesdalsområdet som sådan.
 - Utvikling er primært fortetting og «knopp-skyting»
 - Ut fra arealreserve for fritidsbebyggelse og snitt areal per hytte i Bykle, er et konservativt anslag at arealreserven utgjør 1072 nye fritidsboliger. Samlet sett tilsier dette et potensielt press på arealet som ikke er forenlig med å ta vare på villreinen
 - Behov for en helhetlig tilnærming, vurdering av samlet belastning og et lengre tidsperspektiv
 - SFAG kan ikke konkludere med at noen av trekkene, slik de er definert i klassifiseringen etter normen, kan avskrives
 - Kommunen må definere et mål for hvor langt de vil mht antall fritidsboliger
- *Bykle kommune:*
 - Oppgir at ubebygde tomter innenfor ferdig regulert areal er ca. 702 på Hovden og ca. 600 i midt-regionen, i tillegg til de tomtene det er meldt oppstart på.
 - Kommunen etterspør grunnlag mht reduksjon i bruk av trekkveger, og stiller spørsmål ved estimering – også basert på at utveksling mellom aust- og vesthei trolig var liten mens det var tamrein i austheia (til 1978) og at riksvegen har vært barriere lenge.

Vidsyn

- *Bykle kommune:*
 - Kommunen ber Statsforvalter prioritere avklaring av Vidsynplanen. Det er lagt store ressurser i å utvikle en plan (3 reviderte planutkast) i tråd med gjeldende kommuneplan, og dette vurderes som det minst kontroversielle byggeområdet i KPA - mellom riksvegen og Otra og lengst unna trekkveger. Er det siste igangværende planarbeidet med et visst omfang av nye tomter som har pågått i flere år i midt-regionen. Sett fra kommunens side og av respekt for tiltakshaver er det uheldig om planen blir utsatt i påvente av vedtak av tiltaksplan og mht ny kunnskap som utløser stadig nye revisjoner.
 - Savner at pkt c), d) og e) i T2/16 også vurderes i saker som Vidsyn – jf. kulvert og løypestenging, nærtur m.v.
 - Flere områder i midtregionen hvor det gjenstår detaljreguleringsplan
 - For Vidsyn har det pågått arbeid med detaljregulering siden 2021
- *SFAG:*
 - Ny kunnskap og nye statlige føringer trumfer eldre planer.
 - SFAG kan ikke gi en tydelig tilbakemelding før vi kjenner helhetsbildet, herunder samlet plan og forventet nye antall enheter i midt-regionen.
 - Alternativ 2 er å gå rett til mekling
 - Merk lang saksbehandlingstid i departementet. Anslått gj.snitt 9 mnd, ofte over ett år
 - Det beste er om vi kommer til felles enighet om en løsning
- Bykle kommunen var kort innom også Forsvarets øvingsområde ved Geiskelid
 - Kommunen har innvilget dispensasjon (på vilkår) til at Forsvaret kan merke Geiskelid skytefelt
 - Vilkår om utarbeiding av reguleringsplan for området.

Oppfølgingspunkter

- For at SFAG skal kunne vurdere Vidsyn utfra et helhetsbilde, er det ønskelig at kommunen oversender SFAG følgende, for både Hovden og Midtregionen:
 - Antall ubebygde tomter innenfor ferdig regulert areal der utbygging er i gang
 - Antall ubebygde tomter innenfor ferdig regulert areal der utbygging ikke er påstartet
 - Fremtidig utbyggingsareal med stipulert antall enheter, godkjent i kommuneplanen eller områderegulering med plankrav.

- Bykle kommune ønsker at SFAG tenker på arealformål, med hensyn til reguleringsplan for Forsvarets skytefelt ved Geiskelid

- Bykle kommune ønsker et nytt møte for å drøfte de punktene vi ikke rakk å komme innom